

ADVIES

Registratienummer: 1106
Betreft: Gezondheidszorgfunctie – ontgrendeling deuren in calamiteitsituatie
Trefwoorden: Ontruiming, vluchten, deurontgrendeling,
Datum: 18 april 2011
Status: *Definitief*

Adviescommissie praktijktoepassing brandveiligheidsvoorschriften

Postbus 30941
2500 GX Den Haag
Interne postcode 210
www.vrom.nl/gebruiksbesluit

Secretariaat

info@adviescommissiebrandveiligheid.nl

Kenmerk

1106 - 01

Adviesaanvraag

Samenvatting adviesaanvraag

Op 14 maart 2011 heeft de Adviescommissie praktijktoepassing brandveiligheidsvoorschriften een adviesvraag ontvangen betreffende een meningsverschil tussen een gemeente en de brandweer. Het meningsverschil gaat over de mogelijkheden voor het stellen van aanvullende eisen in het kader van deurontgrendeling.

Het project betreft een gebouw voor het permanent verblijven van mensen met een zwaar verstandelijke handicap. De gebruiksfunctie van het gebouw is een 'gezondheidszorgfunctie voor aan bed gebonden patiënten'.

Het gebouw bestaat uit twee bouwlagen en is per bouwlaag verdeeld in meerdere brandcompartimenten. Het gebouw is voorzien van een brandmeldinstallatie met volledige bewaking. De vluchtdeuren waarlangs de brandcompartimenten kunnen worden verlaten hebben codesloten die aangesloten zijn op de brandmeldinstallatie. Bij een brandmelding worden de deuren automatisch ontgrendeld.

Standpunt brandweer

De brandweer is van mening dat er grond is voor het eisen van zogenaamde 'groene ontgrendelingsknoppen', omdat het codeslot leidt tot het belemmeren en hinderen van vluchtroutes in andere gevallen dan die waar de brandmeldinstallaties de deur open stuurt (artikel 2.9.1 Gebruiksbesluit).

Standpunt gemeente

De gemeente is van mening dat er geen grond is voor het eisen van groene ontgrendelingsknoppen, omdat er in het Gebruiksbesluit uitsluitend eisen worden gesteld aan veilig vluchten in geval van brand.

De codesloten worden aangestuurd door de brandmeldinstallatie. Bij een brandmelding worden de deuren dus ontgrendeld.

Vraagstelling

De volgende vragen zijn aan de adviescommissie voorgelegd:

- Kan de gemeente op grond van het Bouwbesluit of het Gebruiksbesluit groene ontgrendelingsknoppen afdwingen als de sloten worden ontgrendeld door de brandmeldinstallatie?
- Voldoet een codeslot aan artikel 2.3.5 lid 1 van het Gebruiksbesluit bij een andere calamiteit dan brand?

Adviescommissie praktijktoepassing
brandveiligheidsvoorschriften

Datum
28 april 2011

Kenmerk
1106-1

Bij de beoordeling van de adviesaanvraag is gebruik gemaakt van de volgende documenten:

- Adviesaanvraag d.d. 14 maart 2011.

Inhoudelijke beschouwing adviesaanvraag

Bij toepassing van een codeslot wordt niet voldaan aan de bepaling in artikel 2.154, eerste lid, van Bouwbesluit 2003, dat deuren in een rookvrije vluchtroute zonder het gebruik van een sleutel moeten kunnen worden gepasseerd. De eis is niet van toepassing in vluchtroutes van celfuncties. Dit betekent dat toepassing van een codeslot alleen is toegestaan wanneer de desbetreffende brandcompartimenten als celfunctie worden aangemerkt. Wordt het gebouw niet aangemerkt als celfunctie, dan is toepassing van de gelijkwaardigheidsclausule noodzakelijk. Dit geldt ook als het codeslot bij brand wordt ontgrendeld door de brandmeldinstallatie.

Volgens artikel 2.3.5, eerste lid, van het Gebruiksbesluit mag bij aanwezigheid van personen in een bouwwerk een deur in een vluchtroute uitsluitend gesloten zijn indien die deur tijdens het vluchten, zonder gebruik te moeten maken van een sleutel, onmiddellijk over de tenminste vereiste breedte kan worden geopend. Gezien het toepassingsgebied van het Gebruiksbesluit ('Brandveilig gebruik bouwwerken') wordt het vluchten in dit artikellid beperkt tot het 'vluchten bij brand'. Dat betekent echter wel dat het codeslot ook moet kunnen worden ontgrendeld bij een beginnende brand die de brandmeldinstallatie nog niet heeft gedetecteerd of bij het acuut gevaar van het ontstaan van brand (bij. een gaslek).

De adviescommissie is van mening dat toepassing van een codeslot dat bij brand wordt ontgrendeld als een 'gelijkwaardige oplossing' kan worden aangemerkt mits er voldoende waarborgen (zowel technisch als organisatorisch) zijn dat het codeslot ook kan worden ontgrendeld als de brandmeldinstallatie nog geen brand heeft gedetecteerd. De ingediende stukken bevatten echter geen deugdelijke motivering waaruit blijkt dat de oplossing gelijkwaardig is aan wat met het voorschrift waarvan wordt afgeweken is beoogd.

Met toepassing van 'groene ontgrendelingsknoppen' aan de zijde waar de codesloten worden toegepast, wordt voldaan aan artikel 2.3.5, eerste lid, van het Gebruiksbesluit. Wel zal dan, ter voldoening aan artikel 2.3.5, lid 1 van het Gebruiksbesluit, zeker moeten worden gesteld dat bij stroomuitval de deur handmatig kan worden geopend. Toepassing van codesloten is dan echter niet zinvol meer. De deuren zouden dan op elk moment ook door de bewoners kunnen worden geopend.

Advies

Adviescommissie praktijktoepassing
brandveiligheidsvoorschriften

1. Gelet op het voorgaande adviseert de commissie met betrekking tot de toepassing van brandveiligheidsvoorschriften voor deze casus / in dit geval:

Datum
28 april 2011

Kenmerk
1106-1

- Toepassing van een codeslot is toegestaan wanneer het gebouw als celfunctie wordt aangemerkt. Wordt het gebouw niet aangemerkt als celfunctie, dan is toepassing van de gelijkwaardigheidsclausule noodzakelijk en zal de aanvrager in voldoende mate moeten onderbouwen dat er sprake is van een zelfde mate van veiligheid.
- Gezien het toepassingsgebied van het Gebruiksbesluit ('Brandveilig gebruik bouwwerken') wordt het vluchten in dit artikellid beperkt tot het 'vluchten bij brand'. Dat betekent echter wel dat het codeslot ook moet kunnen worden ontgrendeld bij een beginnende brand die de brandmeldinstallatie nog niet heeft gedetecteerd of bij het acuut gevaar van het ontstaan van brand (bij. een gaslek).
- Met toepassing van 'groene ontgrendelingsknoppen' wordt voldaan aan artikel 2.3.5, eerste lid, van het Gebruiksbesluit. Wel zal dan, ter voldoening aan artikel 2.3.5, lid 1 van het Gebruiksbesluit, zeker moeten worden gesteld dat bij stroomuitval de deur handmatig kan worden geopend.
- Toepassing van een codeslot dat bij brand wordt ontgrendeld door de brandmeldinstallatie kan als een 'gelijkwaardige oplossing' worden aangemerkt mits er voldoende waarborgen zijn dat het codeslot ook kan worden ontgrendeld als de brandmeldinstallatie nog geen brand heeft gedetecteerd. De ingediende stukken bevatten echter geen deugdelijke motivering waaruit blijkt dat de oplossing gelijkwaardig is aan wat met het voorschrift waarvan wordt afgeweken is beoogd.

2. Overigens merkt de commissie op:

Wanneer toepassing wordt gegeven aan de gelijkwaardigheidsclausule zal onderbouwd moeten worden dat de kans dat bij een willekeurige calamiteit een deur met een codeslot niet kan worden geopend aanvaardbaar klein is. Hierbij kan rekening worden gehouden met de feitelijke bouwkundige omstandigheden, de installatietechnische voorzieningen en de voor een dergelijke organisatie gangbare mate van tijdige aanwezigheid van voor de omstandigheid van een calamiteit bekwaam personeel. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan:

- De mogelijkheid om de codesloten op afstand te ontgrendelen.
- Een ontruimingsinstructie waarin concreet is vastgelegd dat interne hulpverleners eerst de gebieden ontruimen die zijn afgesloten met een codeslot.